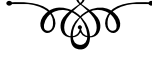

Kanvanamoshadhisuktam

కాణ్వానామోషధిసూక్తమ్

Document Information

Text title : Oshadhi Sukta by Kanva

File name : kANvAnAmoShadhisUktam.itx

Category : veda, svara, sUkta

Location : doc_veda

Transliterated by : Mandar Kulkarni

Proofread by : Mandar Kulkarni

Latest update : March 3, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 1, 2025

sanskritdocuments.org

కాణ్వానామోషధిసూక్తమ్

కాణ్వసంహితాయాం త్రయోదశేఽధ్యాయే షష్ఠోఽనువాకః ।
ఆ షట్సప్తత్యౌ ఋచ ఆ శతతమామ్(౭౬-౧౦౦) పఞ్చావింశత్యౌచః ।
బహులం బాహృచ్యపారానుసారీ । క్వచిత్క్వచిదల్పతరః పారభేదః ।
అధికే చ ద్వే ఋచౌ । తథాహి మన్తక్రమః -
హరిః ఓ3మ్ ॥

సస్వరః

యా ఓషధీః పూర్వా జాతా దేవేభ్యస్త్రీయుగం పురా ।
మనై ను బభ్రుణామహం శతం ధామాని సప్త చ ॥ ౧॥
శతం వో అమృ ధామాని సహస్రముత వో రుహాః ।
అథా శతక్రతో యూయమిమం మే అగదం కృతా ॥ ౨॥
ఓషధీః ప్రతి గృభీత పుష్పవతిః ప్రసూవరీః ।
అశ్వా ఇవ సజిత్వరీర్విరుధః పారయిష్ణవః ॥ ౩॥
ఓషధీరితి మాతరస్తద్వో దేవీరుపబ్రువే ।
సనేయమశ్వం గాం వాస ఆత్మానం తవ పూరుష ॥ ౪॥
అశ్వత్థే వో నిషదనం పర్ణే వో వసతిష్కృతా ।
గోభాజ ఇత్కిలాసథ యత్సనవథ పూరుషమ్ ॥ ౫॥
యత్రైషధీః సమగృత రాజానః సమితా ఇవ ।
విప్రః స ఉచ్యతే భిషగ్ రక్షోహామీవచాతనః ॥ ౬॥
అశ్వావతీం సోమావతీమూర్జయస్త్రీముదోజసమ్ ।
ఆవిత్త్వి సర్వా ఓషధీరస్మా అరిష్టతాతయే ॥ ౭॥

ఉచ్చష్మా ఓషధీనాం గావో గోష్ఠాదివేరతే ।
 ధనం సనిష్కన్తినామాత్మానం తవ పూరుష ॥ ౮ ॥
 ఇష్కృతిర్నామ వో మాతాథో యూయం స్థ నిష్కృతీః ।
 సీరాః పతత్రిణీ స్థన యదామయతి నిష్కృథ ॥ ౯ ॥
 అతి విశ్వాః పరిష్ఠా స్తేన ఇవ వ్రజమక్రముః ।
 ఓషధీః ప్రాచుచ్యపుర్యుత్ కిం చ తన్వో రపః ॥ ౧౦ ॥
 యదిమా వాజయన్నహమోషధీర్హస్త ఆదధే ।
 ఆత్మా యక్షస్య నశ్యతి పురా జీవగృభో యథా ॥ ౧౧ ॥
 యస్యోషధీః ప్రసర్పథాఙ్గమఙ్గం పరుషపురుః ।
 తతో యక్షం విబాధధ్వ ఉగ్రో మధ్యమశీరివ ॥ ౧౨ ॥
 సాకం యక్ష ప్రపత చాషేణ కికిదీవినా ।
 సాకం వాతస్య ద్రాజ్యా సాకం నశ్య నిహాకయా ॥ ౧౩ ॥
 అన్యా వో అన్యామవత్వన్యాన్యస్యా ఉపావతా ।
 తాః సర్వాః సంవిదానా ఇదం మే ప్రావతా వచః ॥ ౧౪ ॥
 యాః ఫలిసీర్యాన్య అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః ।
 బృహస్పతిప్రసూతాస్తా నో ముఞ్చన్త్యం హసః ॥ ౧౫ ॥
 ముఞ్చన్తు మా శపథ్యాదథో వరుణ్యాదుత ।
 అథో యమస్య పడ్విశాత్ సర్వస్మాద్ దేవకిల్బిషాత్ ॥ ౧౬ ॥
 అవయతీః సమవదంత దివ ఓషధయస్పరి ।
 యం జీవమశ్నవామహౌ న స రిష్యాతి పూరుషః ॥ ౧౭ ॥
 యా ఓషధీః సోమరాజ్ఞిర్బహీష్వాః శతవివక్షణాః ।
 తాసామసి త్వముత్తమారం కామాయ శం హృదే ॥ ౧౮ ॥
 యా ఓషధీః సోమరాజ్ఞిర్విష్టితాః పృథివీమను ।
 బృహస్పతిప్రసూతా అస్యై సన్తత వీర్యమ్ ॥ ౧౯ ॥
 యాశ్చేదముపశ్చన్వి యాశ్చ దూరం పరాగతాః ।

సర్వాః సజ్జత్య వీరుధోఽస్యై సంతత వీర్యమ్ ॥ ౨౦॥
 నాశయిత్రి బలాసస్యార్థస ఉపచితామసి ।
 అథో శతస్య యజ్ఞాణాం పాకారోరసి నాశనీ ॥ ౨౧॥
 మావో రిషత్ ఖనితా యస్మై చాహం ఖనామి వః ।
 ద్విపచ్చతుష్పదస్మాకం సర్వమస్త్యనాతురమ్ ॥ ౨౨॥
 ఓషధయః సంవదన్తే సోమేన సహ రాజ్ఞా ।
 యస్మై కృణోతి బ్రాహ్మణస్తం రాజన్ పారయామసి ॥ ౨౩॥
 త్వాం గన్తర్వా అఖనం స్తామిన్ద్రస్తావం బృహస్పతిః ।
 త్వామోషధే సోమో రాజా విద్వాన్ యజ్ఞాదముచ్యత ॥ ౨౪॥
 త్వముత్తమాస్యోషధే తవ వృక్ష ఉపస్తయః ।
 ఉపస్తరస్తు సోఽస్మాకం యో అస్మాఽ౩ అభిదాసతి ॥ ౨౫॥
 ఇత్యాచార్యగోవిందస్య కృతిషు కాణ్యీయస్య ఓషధిసూక్తస్య భాష్యం సమూర్ణమ్ ॥

సంస్కరః

యా ఓషధీః పూర్వా జాతా దేవేభ్యస్త్రీయుగం పురా ।
 మనై ను బభ్రుణామహం శతం ధామాని సప్త చ ॥ ౧॥
 శతం వో అమ్బు ధామాని సహస్రముత వో రుహః ।
 అథా శతక్రత్వో యూయమిమం మే అగదం కృతా ॥ ౨॥
 ఓషధీః ప్రతి గృభీత పుష్పవతిః ప్రసూవరీః ।
 ఆత్వా ఇవ సజిత్వరీర్విరుధః పారయిష్టవః ॥ ౩॥
 ఓషధీరితి మాతరస్తద్వో దేవీరుపబ్రువే ।
 సనేయమశ్వం గాం వాస ఆత్మానం తవ పూరుష ॥ ౪॥
 అశ్వత్థే వో నిషదనం పర్ణే వో వసతిష్కృతా ।
 గోభాజ ఇక్కిలాసథ యత్సనవథ పూరుషమ్ ॥ ౫॥
 యత్రోషధీః సమగృత రాజానః సమితా ఇవ ।
 విప్రః స ఉచ్యతే భిషగ్ రక్షోహమీవచాతనః ॥ ౬॥

అశ్వావతీం సోమావతీమూర్జయస్తీముదోజసమ్ ।
 ఆవిత్సి సర్వా ఓషధీరస్మా అరిష్టతాతయే ॥ ౭॥
 ఉచ్చుష్మా ఓషధీనాం గావో గోష్ఠాదివేరతే ।
 ధనం సనిష్కస్తీనామాత్మానం తవ పూరుష ॥ ౮॥
 ఇష్కృతిర్నామ వో మాతాథో యూయం స్థ నిష్కృతిః ।
 సీరాః పతత్రిణీ స్థన యదామయతి నిష్కృథ ॥ ౯॥
 అతి విత్వాః పరిష్ఠా స్తేన ఇవ వ్రజమక్రముః ।
 ఓషధీః ప్రాచుచ్యపుర్య్యత్ కిం చ తన్వో రపః ॥ ౧౦॥
 యదిమా వాజయన్నహమోషధీర్వస్త ఆదధే ।
 ఆత్మా యక్ష్యస్య నశ్యతి పురా జీవగృభో యథా ॥ ౧౧॥
 యస్యోషధీః ప్రసర్వథాఙ్గమఙ్గం పరుష్వరుః ।
 తతో యక్ష్యం విబాధధ్వ ఉగ్రో మధ్యమశీరివ ॥ ౧౨॥
 సాకం యక్ష్య ప్రపత చాషేణ కికిరీవినా ।
 సాకం వాతస్య ధ్రాజ్యో సాకం నశ్య నిహాకయా ॥ ౧౩॥
 అన్యో వో అన్యోమవత్వన్యోన్యస్యో ఉపావతా ।
 తాః సర్వాః సంవిదానా ఇదం మే ప్రావతా వచః ॥ ౧౪॥
 యాః ఫలినీర్యో అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః ।
 బృహస్పతిప్రసూతాస్తా నో ముఞ్చన్త్వం హసః ॥ ౧౫॥
 ముఞ్చన్తు మా శపథ్యాదథో వరుణ్యాదుత ।
 అథో యమస్య పడ్వీశాత్ సర్వస్మాద్ దేవకిబ్ధిషాత్ ॥ ౧౬॥
 అవయతీః సమవదంత దివ ఓషధయస్పరి ।
 యం జీవమశ్నవామహౌ న స రిష్యాతి పూరుషః ॥ ౧౭॥
 యా ఓషధీః సోమరాజ్ఞీర్బహ్వీః శతవిచక్షణాః ।
 తాసామసి త్వముత్తమారం కామాయ శం హృదే ॥ ౧౮॥
 యా ఓషధీః సోమరాజ్ఞీర్విష్టితాః పృథివీమను ।
 బృహస్పతిప్రసూతా అస్యై సన్దత్త వీర్యమ్ ॥ ౧౯॥
 యాశ్వేదముపశృణ్వన్తి యాశ్చ దూరం పరాగతాః ।
 సర్వాః సఙ్గత్య వీరుధోస్యై సన్దత్త వీర్యమ్ ॥ ౨౦॥

నాశయిత్రీ బలాసస్యార్కస ఉపచితామసి ।
అథో శతస్య యజ్ఞాణాం పాకారోరసి నాశనీ ॥ ౨౦॥
మావో రిషత్ ఖనితా యస్మై చాహం ఖనామి వః ।
ద్విపచ్చతుష్పదస్మాకం సర్వమస్త్యనాతురమ్ ॥ ౨౧॥
ఓషధయః సంవదన్తే సోమేన సహ రాజ్ఞా ।
యస్మై కృణోతి బ్రాహ్మణస్తం రాజన్ పారయామసి ॥ ౨౨॥
త్వాం గర్ధర్వా అఖనం స్తామిన్ద్రస్తావం బృహస్పతిః ।
త్వామోషధే సోమో రాజా విద్వాన్ యజ్ఞాదముచ్యత ॥ ౨౩॥
త్వముత్తమాస్యోషధే తవ వృక్షా ఉపస్తయః ।
ఉపస్తరస్తు సోఽస్మాకం యో అస్మాఽ౩ అభిదాసతి ॥ ౨౪॥
ఇత్యాచార్యగోవిందస్య కృతిషు కాణ్వీయస్య ఓషధిసూక్తస్య భాష్యం సమూర్ణమ్ ॥

Encoded and proofread by Mandar Kulkarni

Kanvanamoshadhisuktam

pdf was typeset on June 1, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

